

Portugal kent grootste staking in 20 jaar

woensdag 24 november 2010, 14u16

LISSABON - Portugese werknemers uit de publieke en privésector houden vandaag een algemene staking, op een ogenblik dat het land op de financiële markten onder toenemende druk staat.

De 24-urenstaking legt het openbaar vervoer in Portugal lam. Op de Portugese luchthavens stegen of landen geen vliegtuigen, treinen kenden enkel een minimumdienstverlening, de metro's in Lissabon reden niet uit, idem voor de bussen of de ferry's. Maar ook in het onderwijs, in ziekenhuizen, bij de brandweer of de vuilnisophaaldiensten werd gestaakt.

De algemene staking is gericht tegen de besparingsmaatregelen van de Portugese regering. Die bestrijdt de begrotingstekorten met hogere belastingen en lagere uitkeringen en lonen.

In een reactie op de nationale staking zei minister van Werk, Helena André, dat de regering "praktisch nul" manoeuvreerruimte heeft om de besparingen te versoepelen.

Begroting

Het Portugese parlement moet vrijdag een begroting aannemen met besparingen zonder voorgaande, die het begrotingstekort van het land moeten terugdringen van 7,3 procent van het bbp dit jaar naar 4,6 procent van het bbp eind 2011.

Deze besparingen, die onder meer bestaan uit loonsverminderingen en belastingverhogingen, zullen leiden tot een forse daling van de koopkracht. Het gemiddelde maandloon in Portugal ligt momenteel al onder de 800 euro.

'Grootste staking ooit' legt Portugal lam

Eerste algemene staking sinds 1988

donderdag 25 november 2010

LISSABON/BRUSSEL (REUTERS, DS) - Lege scholen, metrostations, vlieghavens en ziekenhuizen. De hele dag was Portugal verlamd uit protest tegen de besparingsoperatie waar het land voor staat.

De Portugese *Publico*, een van de belangrijkste kranten van het land, pakte gisteren op zijn website met een heuse 'staking voor dummies' uit. Kan ik mijn baan verliezen als ik staak? Moet ik mijn baas verwittigen? Een lang essay legt uit dat het woord 'greve' -Portugees voor staking- uit het Frans komt en dat het fenomeen daar ook zijn oorsprong vond. Voor veel, vooral jonge, Portugezen was de staking een primeur. Het land heeft niet dezelfde protesttraditie als andere Europese landen. Meer nog, het was al meer dan 20 jaar geleden dat Portugal lamgelegd werd door een algemene staking.

'De grootste staking ooit', zo verklaarde Joao Proença, topman van de socialistische vakbond UGT. 'We staken tegen een beleid dat te veel opofferingen eist van de gewone man, terwijl er zijn die gerust een extra duit in de zak kunnen doen', aldus Proença.

Vooraf in de hoofdstad was er geen ontsnappen aan de staking. De metro lag volledig stil. Het openbaar vervoer was grondig verstoord. Veel scholen sloten de deuren en ziekenhuizen behandelden enkel spoedopnames. In de meeste overheidsinstellingen werd er 24uur lang niet gewerkt. Wie vanuit Brussel naar Portugal wilde vliegen, of omgekeerd, was eraan voor de moeite. Alle vluchten waren afgelast.

'Dit is een oorlogsverklaring aan de politieke klasse', zei Jeronimo de Sousa, secretaris-generaal van de communistische partij PCP. 'Het is het bewijs dat de Portugese arbeiders met het idee breken dat staken toch niets uithaalt. Het is het einde van het conformisme.'

De grote besparingsoperatie die de socialistische regering in september aankondigde, is een bittere pil om te slikken voor de doorsnee Portugees. De btw wordt opgetrokken tot 23procent. De regering zet de schaar in de lonen van veel ambtenaren en volgend jaar worden de pensioenen bevroren.

'We hebben geen marge om toegevingen te doen', verklaarde de minister van Werk, Helena

André. 'Dat zal het alleen maar erger maken voor de Portugezen.' Die woorden zijn niet uit de lucht gegrepen. Het land staat als eerste in de rij om door speculanten afgemaakt te worden. Op de financiële markten werd Portugal gisteren al allerminst met rust gelaten. De vrees groeit met de dag dat het niet lang meer zal duren eer Lissabon, na Athene en Dublin, financiële steun aan Europa vraagt. De besparingsmaatregelen terugspoelen, zal de negatieve spiraal niet kunnen stoppen, integendeel.

De politieke spanning in Portugal is al weken te snijden. In vergelijking met andere Europese landen bleef de reactie van vakbonden op de saneringen wel veel langer uit. Toen de Franse president aankondigde dat de pensioenleeftijd omhoog ging, brak hevig protest uit. Ook in Griekenland, Groot-Brittannië, Spanje en Tsjechië werden eerder dit jaar al grote acties gehouden tegen de aangekondigde besparingen van de overheid.